

KONJUNKTURBILDE FOR TRØNDELAG 2022

INDIKATORNOTAT NÆRINGSUTVIKLING I TRØNDELAG

Dette notatet inneholder et sett med indikatorer som har til hensikt å beskrive utviklingen i Trøndersk næringsliv i året som har gått. Utviklingen i indikatorene vil bli målt årlig. Notatet er skrevet i forbindelse med rapportering til Verdiskapingsstrategi for Trøndelag og regionale utviklingsmidler 2022

Indikatorer:

- Sysselsetting
- Verdiskaping
- Klima
- Foretak
- Areal
- Arbeidsstyrken
- Kompetanse
- FoU
- Eksport
- Trøndelags posisjon
- Lønnsomhet

Bærekraftig verdiskaping

Sysselsetting

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Antall sysselsatte	246 556	2022	↑ 2,3 %	↑ 4,4 %	SSB Tabell: 07984
Antall sysselsatte i privat sektor	150 070	2022	↑ 3,0 %	↑ 4,6 %	SSB Tabell: 13472
Sysselsettingsgrad (15-74 år)	69,5 %	2022	↑ 0,8 pp.	↑ 1,5 pp.	SSB Tabell: 06445

Verdiskaping

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Verdiskaping (mill. kr)*	222 147	2020	↓ -2,6 %	↑ 0,9 %	SSB Tabell: 09391
Bruttoinvestering fast realkapital. (mill. kr)**	73 246	2020	↓ -0,9 %	↑ 19,6 %	SSB Tabell: 09391
Disponibel inntekt i husholdningene. (mill. kr)*	120 618	2020	↓ -4,2 %	↑ 2,8 %	SSB Tabell: 09391
Konsum i husholdningene. (mill. kr)**	133 592	2020	↑ 3,9 %	↑ 12,0 %	SSB Tabell: 09391

Klimagassutslipp

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Utslipp av klimagasser (tonn CO ₂ -ekv.)	3 009 464	2021	↑ 3,7 %	↑ 1,3 %	Miljødirektoratet
Karbonproduktivitet (mill. kr/ 1000 tonn CO ₂)*	76,6	2020	↓ -1,0 %	↑ 1,4 %	SSB 09391, Miljødir.

Foretak og virksomheter

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Antall foretak	33 628	2021	↑ 2,9 %	↑ 4,7 %	SSB Tabell: 07196
Antall virksomheter	54 573	2023	↑ 2,6 %	↑ 7,0 %	SSB Tabell: 10308
Antall nyetableringer (foretak)	5 946	2021	↑ 14,3 %	↑ 13,0 %	SSB Tabell: 06104
Antall konkurser og tvangsavviklinger	261	2022	↑ 9,2 %	↓ -34,6 %	SSB Tabell: 07165
Nyetableringer som overlever 5 år	27,2 %	2015-2019	↓ -0,2 pp.	↓ -4,1 pp.	SSB Tabell: 06681

Areal

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Arealbruk til næring, off. og priv. tjen (km ²)	53,39	2022	↑ 3,2 %	↑ 13,4 %	SSB Tabell: 09594
Bebygdt område for landbruk og fiske (km ²)	70,76	2022	↑ 0,7 %	↑ 0,4 %	SSB Tabell: 09594
Jordbruksareal (km ²)	1 789,06	2022	↑ 0,2 %	↑ 0,6 %	SSB Tabell: 09594
Omdisponering av dyrka jord (dekar)	385	2021	↓ -53,9 %	↓ -31,4 %	SSB Tabell: 06194

Arbeidsstyrken

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Befolkning i arbeidsaktuell alder (20-66 år)	292 296	2023	↑ 0,8 %	↑ 1,9 %	SSB Tabell: 07459
Forsørgerevne (20-66 år / 67 år og eldre)	3,68	2023	↓ -1,4 %	↓ -5,3 %	SSB Tabell: 07459
Andel ikke i arbeid og utdanning (15-61 år)	14,9 %	2021	↓ -1,0 pp.	↓ 0,0 pp.	SSB Tabell: 13563
Andel ikke i arbeid og utdanning (15-29 år)	9,3 %	2021	↓ -1,0 pp.	↓ -0,7 pp.	SSB Tabell: 13563
Andel personer i vedvarende lavinntekt	9,3 %	2019-2021	↓ -0,2 pp.	↓ -0,1 pp.	SSB Tabell: 12944

*endring viser i volumjusterte verdier, justert for inflasjon

**endring viser i nominelle verdier, Ikke justert for inflasjon

Internasjonal konkurranseevne

Kompetanse

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Høyere utdanning blant befolkningen	35,5 %	2021	↑ 0,8 PP.	↑ 1,8 PP.	SSB Tabell: 09429
Høyere utdanning blant sysselsatte	41,0 %	2022	↑ 0,1 PP.	→ 0,0 PP.	SSB Tabell: 11615
Stramhet i arbeidsmarkedet	2,3	2022	↑ 0,6 PP.	↑ 0,6 PP.	Nav bedriftsundersøkelsen
Mislykkes med rekruttering (virksomheter)	27 %	2022	↑ 11 PP.	↑ 10 PP.	Nav bedriftsundersøkelsen

FoU

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
FoU utgifter totalt (mill kr)**	12 671	2021	↑ 4,4 %	↑ 13,7 %	NIFU
FoU utgifter i næringlivet (mill kr)**	4 218	2021	↑ 6,8 %	↓ -0,4 %	NIFU
Trondheims andel av næringslivets FoU***	84,4 %	2020	N/a	N/a	NIFU
FOU som andel av verdiskaping	5,5 %	2020	↓ -0,2 PP.	↑ 0,2 PP.	NIFU
FoU årsverk	7 800	2020	↓ -2,7 %	↑ 6,5 %	NIFU

Eksport

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Vareeksport (mill kr)**	42 705	2022	↑ 30,9 %	↑ 61,6 %	SSB Tabell: 10482
Andel av vareeksport som er fisk	60,5 %	2022	↓ -4,5 PP.	↓ -3,2 PP.	SSB Tabell: 10482
Vareeksport som andel av verdiskaping	14,7 %	2020	↑ 2,0 PP.	↑ 1,1 PP.	SSB Tabell: 10482

Trøndelags posisjon

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Andel av sysselsatte i Norge	8,7 %	2022	→ 0,0 PP.	→ 0,0 PP.	SSB Tabell: 07984
Andel av Fou utgifter i Norge	15,9 %	2021	↑ 0,3 PP.	↑ 0,4 PP.	NIFU
Andel av verdiskaping i Fastlands-Norge	8,2 %	2020	↑ 0,1 PP.	→ 0,0 PP.	SSB Tabell: 09391
Andel av vareeksport fra Norge	6,3 %	2022	↑ 0,3 PP.	↑ 0,7 PP.	SSB Tabell: 10482

Lønnsomhet

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Driftsinntekter (mill. kr)**	436 214	2021	↑ 11,1 %	↑ 23,0 %	Purehelp/Brreg
Driftsmargin (%)	10,7 %	2021	↑ 0,8 PP.	↑ 0,4 PP.	Purehelp/Brreg
Egenkapitalandel	27,0 %	2021	↑ 2,0 PP.	↑ 4,3 PP.	Purehelp/Brreg
Egenkapitalavkastning	13,5 %	2021	↑ 3,0 PP.	↓ -1,5 PP.	Purehelp/Brreg

**endring viser i nominelle verdier , Ikke justert for inflasjon

*** andel av egenutført FoU utgifter

Syssselsetting

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Antall sysselsatte	246 556	2022	↑ 2,3 %	↑ 4,4 %	SSB Tabell: 07984
Antall sysselsatte i privat sektor	150 070	2022	↑ 3,0 %	↑ 4,6 %	SSB Tabell: 13472
Syssselsettingsgrad (15-74 år)	69,5 %	2022	↑ 0,8 PP.	↑ 1,5 PP.	SSB Tabell: 06445

Totalt var det 246 556 sysselsatte i Trøndelag per 4. kvartal 2022. Det var 150 040 sysselsatte i privat sektor per 4. kvartal 2022, noe som utgjør 60,9 % av sysselsetningen.

I 2022 så økte sysselsettingen i Trøndelag med 2,3 % eller 5 566 sysselsatte. Syssselsettingen i privat sektor økte med 3,0 % eller 4 384 sysselsatte.

69,5 % av Trøndelags befolkning mellom 15 og 74 år var i arbeid per 4. kvartal 2022, noe som er høyere enn landssnittet på 68,4%. Syssselsetningsgraden har økt med 0,8 prosentpoeng det siste året og med 1,5 prosentpoeng de siste 3 årene.

53,0 % av arbeidsplassene i Trøndelag er lokalisert i Trondheim, og andelen er økende. Trondheim har siden 2015 stått for ca. 77,5 % av sysselsetningsveksten i fylket. Det har vært vekst i sysselsettingen i et flertall av kommunene i Trøndelag i perioden 2015-2022.

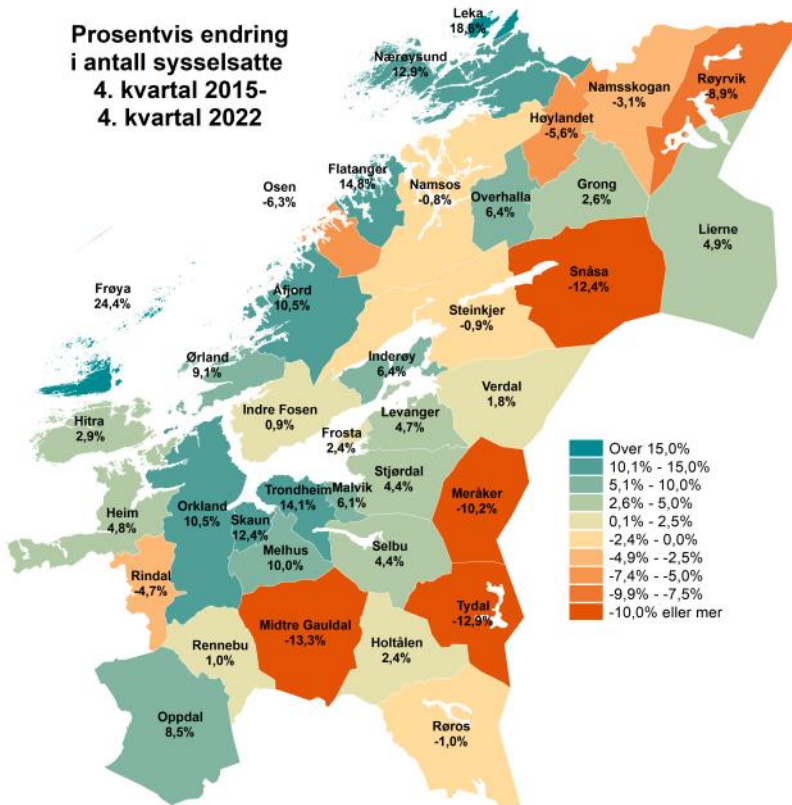
I tillegg til i Trondheim og kommunene i Trondheimsområdet så er det spesielt kystkommunene som har hatt sterk sysselsetningsvekst. Over lengre tid har store deler av kysten i Trøndelag hatt god sysselsetningsutvikling, drevet av havbruksnæringene. For flere av innlandskommunene har det derimot vært nedgang i sysselsettingen.

Flyttingen av Norsk Kylling fra Midtre Gauldal til Orkland i 2021 er den største bidragsyteren til at sysselsettingen i Midtre Gauldal gikk ned med 13,3 % i perioden 2015-2022, mens sysselsetningen i Orkland økte med 10,5 % i samme periode.

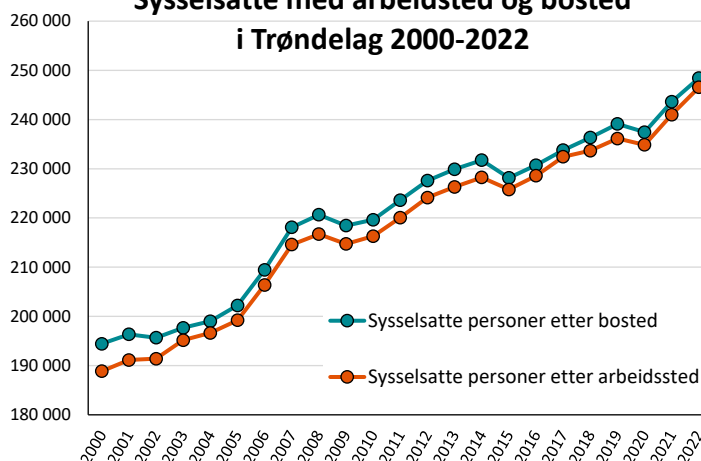
I perioden 2015-2022 så har sysselsetningsveksten vært bredt fordelt, med vekst i de fleste av næringsgruppene. Det er imidlertid Helse og sosialtjenester, Bygge- og anleggsvirksomhet og Undervisning som har stått for de største bidragene til den økte sysselsettingen i Trøndelag i perioden 2015-2022. Dette er et resultat av blant annet den demografiske utviklingen som har ført med seg større behov for flere sysselsatte innen Helse- og sosialtjenester.

Prosentvis så er det Informasjon og kommunikasjonstjenester som har den største sysselsetningsveksten. Det kan være et tegn på at digitaliseringstrenden påvirker arbeidsmarkedet. Transport og lagring og Bergverksdrift og utvinning er næringsgruppene med størst nedgang i sysselsetting i perioden 2015-2022. For Bergverksdrift og utvinning er det i stor grad et resultat av ett selskap lokalisert i Trondheim inne Utvinning av råolje som har flyttet deler av sin virksomhet ut av Trøndelag. Nedgangen innen Transport og lagring er blant annet knyttet til posttjenester og lufttransport.

Prosentvis endring i antall sysselsatte 4. kvartal 2015-4. kvartal 2022

Sysselelsatte med arbeidsted og bosted i Trøndelag 2000-2022

Sysselelsatte personer etter arbeidsted Trøndelag fordelt på 17 næringsgrupper, per 4. kvartal 2015 og 2022

	2015	2022	Endring 2015-2022	Andel av total
Jordbruk, skogbruk og fiske	9 117	9 023	-94	-1,0 %
Bergverksdrift og utvinning	2 243	1 924	-319	-14,2 %
Industri	17 970	19 203	1 233	6,9 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	2 361	2 929	568	24,1 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	18 566	22 253	3 687	19,9 %
Varehandel, reparasjon av motorvogner	27 779	27 791	12	0,0 %
Transport og lagring	10 971	9 861	-1 110	-10,1 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	7 968	9 386	1 418	17,8 %
Informasjon og kommunikasjon	5 846	7 889	2 043	34,9 %
Finansiering og forsikring	3 660	3 941	281	7,7 %
Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	14 663	17 064	2 401	16,4 %
Forretningsmessig tjenesteyting	10 696	11 906	1 210	11,3 %
Off. adm., forsvar, sosialforsikring	12 948	13 689	741	5,7 %
Undervisning	23 338	26 224	2 886	12,4 %
Helse- og sosialtjenester	48 097	53 428	5 331	11,1 %
Personlig tjenesteyting	7 518	8 532	1 014	13,5 %
Uoppgitt	2 047	1 513	-534	-26,1 %
Alle næringer	225 788	246 556	20 768	9,2 %

Verdiskaping

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Verdiskaping (mill. kr)*	222 147	2020	↓ -2,6 %	↑ 0,9 %	SSB Tabell: 09391
Bruttoinvestering fast realkapital. (mill. kr)**	73 246	2020	↓ -0,9 %	↑ 19,6 %	SSB Tabell: 09391
Disponibel inntekt i husholdningene. (mill. kr)*	120 618	2020	↓ -4,2 %	↑ 2,8 %	SSB Tabell: 09391
Konsum i husholdningene. (mill. kr)**	133 592	2020	↑ 3,9 %	↑ 12,0 %	SSB Tabell: 09391

Den totale verdiskapingen i Trøndelag i 2020 var på 222,1 milliarder kr. Noe som utgjør en nedgang på -2,6 % fra foregående år og en økning på 0,9 % fra tre år tidligere. Endringene er målt som volumendringer. Målt i løpende priser var det en vekst fra 2019 til 2020 på 0,1 %.

Covid-19 pandemien er hovedårsaken til at man fikk en nedgang i verdiskaping i 2020. Sist Trøndelag hadde en nedgang i verdiskaping var i 2009, i forbindelse med finanskrisen.

Nedgangen i verdiskaping i Trøndelag i 2020 var mindre enn snittet for landet (-2,9 %). Verdiskapingen i Trøndelag har siden 2008 økt raskere enn snittet for de andre regionene i Norge.

Trøndelags bruttoprodukt har økt med 24,8 % i perioden 2008-2020, mot 16,6 % for Fastlands-Norge. Blant regionene i Norge så er det kun Oslo (28,7 %) som har hatt en sterkere vekst i bruttoproduktet målt i volum.

Bruttoinvesteringene i fast realkapital i Trøndelag var på 73,2 milliarder kr i 2020. Målt i løpende priser så var dette en nedgang -0,9 % sammenlignet med foregående år.

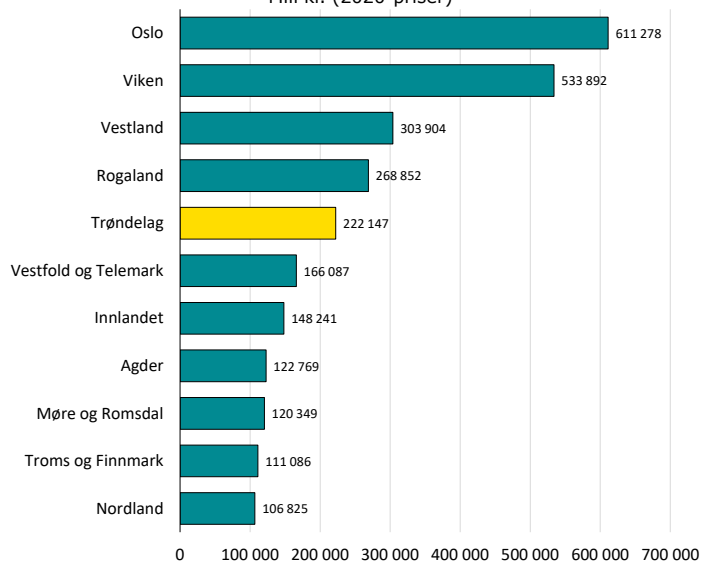
Trønderske husholdningers disponible inntekt var i 2020 på 120,6 milliarder kr. Noe som målt i løpende priser er en nedgang på -4,2 % eller 5,2 milliarder kr. Trønderske husholdningers konsum var på 133,6 milliarder kr i 2020, noe som målt i løpende priser er en økning på 3,9 % eller 5,0 milliarder kr. Husholdningene opprettholdt dermed konsumet i løpet av pandemien ved å tære på oppsparte midler.

Verdiskaping i Trøndelag 2019-2020. Bruttoprodukt i basisverdi. Løpende priser (mill. kr)

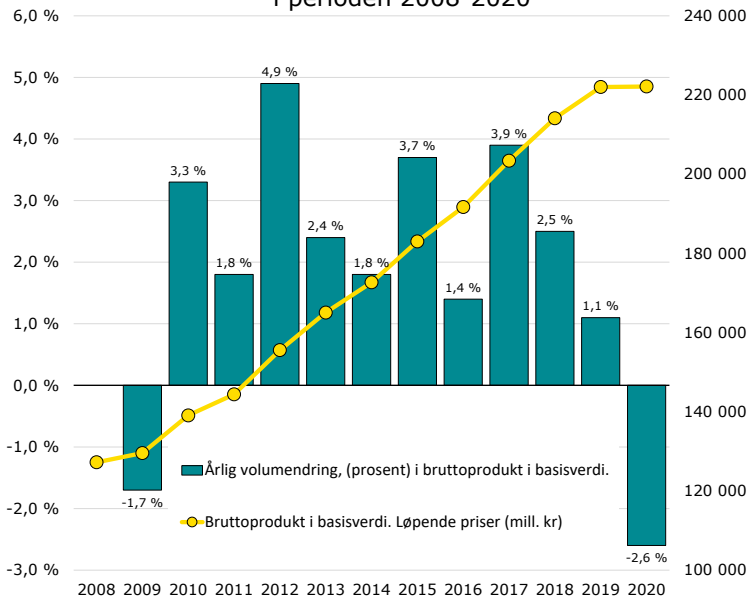
	2019	2020	Endring 2019-2020
Totalt for næringer	222 019	222 147	128 0,1 %
Jordbruk og skogbruk	3 188	3 155	-33 -1,0 %
Fiske, fangst og akvakultur	5 550	6 674	1 124 20,3 %
Bergverksdrift	:	375	:
Utvinnning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	:	2 791	:
~ Utvinning av råolje og naturgass	:	1 583	:
~ Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	:	1 208	:
Industri	19 427	18 663	-764 -3,9 %
~ Nærings-, drikkevarer- og tobaksindustri	7 309	6 920	-389 -5,3 %
~ Tekstil-, beklednings- og lærvareindustri	:	:	:
~ Trelast-, trevarer- og papirvarerindustri	1 932	:	:
~ Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	210	:	:
~ Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri	1 266	875	-391 -30,9 %
~ Gummivarer- og plastindustri, mineralproduktindustri	1 361	1 393	32 2,4 %
~ Produksjon av metaller	:	:	:
~ Produksjon av metallvarer, elektrisk utstyr og maskiner	4 376	5 620	1 244 28,4 %
~ Verftsindustri og annen transportmiddelindustri	1 307	39	-1 268 -97,0 %
~ Produksjon av møbler og annen industriproduksjon	575	691	116 20,2 %
~ Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	826	809	-17 -2,1 %
Elektrisitet, gass- og varmtvannsforsyning	6 646	5 299	-1 347 -20,3 %
Vannforsyning, avløp og renovasjon	1 650	1 814	164 9,9 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	18 295	17 847	-448 -2,4 %
Varehandel og reparasjon av motorvogner	18 161	20 076	1 915 10,5 %
Utenriks sjøfart	248	296	48 19,4 %
Transport utenom utenriks sjøfart	6 597	5 436	-1 161 -17,6 %
Post og distribusjonsvirksomhet	760	787	27 3,6 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	3 905	2 563	-1 342 -34,4 %
Informasjon og kommunikasjon	9 159	9 090	-69 -0,8 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	11 487	13 301	1 814 15,8 %
Omsetning og drift av fast eiendom	5 442	5 775	333 6,1 %
Boligtjenester, egen bolig	12 730	12 537	-193 -1,5 %
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	14 509	13 395	-1 114 -7,7 %
Forretningsmessig tjenesteyting	6 897	6 748	-149 -2,2 %
Offentlig administrasjon og forsvar	16 009	17 115	1 106 6,9 %
Undervisning	20 993	21 084	91 0,4 %
Helse- og omsorgstjenester	32 754	33 150	396 1,2 %
Kultur, underholdning og annen tjenesteyting	4 626	4 176	-450 -9,7 %
~ Offentlig forvaltning	64 014	65 689	1 675 2,6 %
~ Statsforvaltning	31 382	32 490	1 108 3,5 %
~ Kommuneforvaltning	32 632	33 199	567 1,7 %

Verdiskaping i fylkene

Bruttoprodukt målt i basisverdi i 2020 per fylke
Mill. kr. (2020-priser)

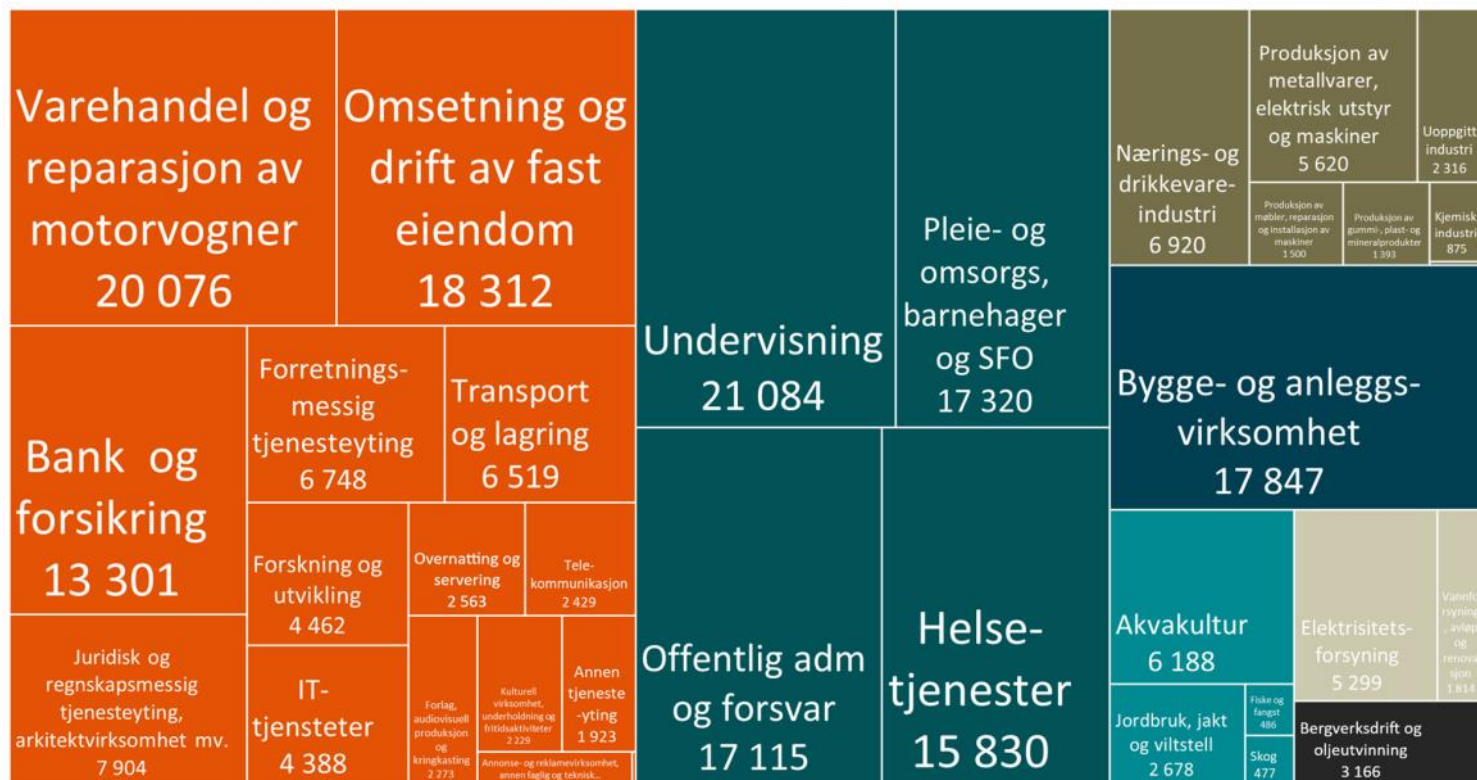
Utvikling i Trøndelags bruttoprodukt i perioden 2008-2020

*endring viser i volumjusterte verdier, justert for inflasjon

**endring viser i nominelle verdier, ikke justert for inflasjon

Verdiskaping i Trøndelag i 2020. Bruttoprodukt i basisverdi (mill. kr)

Tjenesteytende næringer bidro med 74,5 % (165,5 milliarder kr) av verdiskapingen i Trøndelag i 2020, som er litt opp fra 74,0 % i 2019. Tjenesteytende næringer i privat sektor sto for 44,9 % (99,8 milliarder kr) av verdiskapingen, mens tjenesteytende næringer som hovedsakelig leveres i offentlig sektor sto for 29,6 % av verdiskapingen (65,7 milliarder kr). Industri, utvinning, vann og elektrisitetsforsyning sto for 12,9 % av verdiskapingen (28,6 milliarder kr) i 2020. Byggenæringen sto for 8,4 % (18,6 milliarder kr), mens primærnæringene sto for 4,0 % (9,8 milliarder kr) av verdiskapingen i Trøndelag.

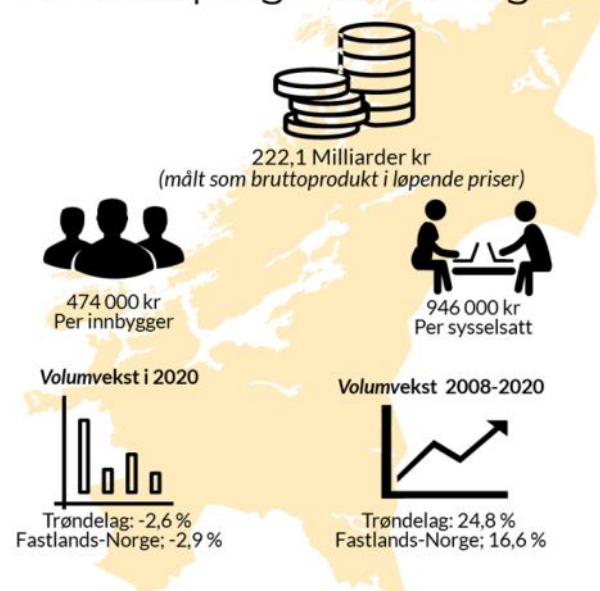
Verdiskapingen i primærnæringen i Trøndelag er opp betydelig i 2020, sammenlignet med 2019. Dette skyldes en kraftig oppgang innen akvakultur. Oppgangen i verdiskapingen innen i akvakultur i Trøndelag, som er på 20,6 % målt i løpende priser og 49,9 % målt som volumendring, må ses i sammenheng med en nedgang i nabofylket Møre og Romsdal. Dette skyldes at store selskaper innen akvakulturen, med virksomhet i begge fylkene, veksler mellom hvor slakteklar fisk tas ut hver sesong. I partallsår blir det tatt ut høye volum i Trøndelag, og lave volum i Møre og Romsdal. I oddetallsår er det motsatt. En slik produksjonsstrategi er vanlig i akvakulturnæringen, men blir særlig synlig i tallene Trøndelag og Møre og Romsdal.

Fiske, fangst og akvakultur er en av de mest produktive næringene i Trøndelag (2,8 millioner kr pr sysselsatt i 2020). Spesielt akvakulturnæringen har vært en stor driver for verdiskapingen i fylket de siste årene. Verdiskapingen i fiske, fangst og akvakultur i Trøndelag var i 2020 på 6,7 milliarder kr (hvorav 6,2 milliarder kr var i akvakultur). Fra 2008 til 2020 har fiske, fangst og akvakultur næringen i Trøndelag hatt en verdiskapingsvekst som er ca. 10 ganger raskere enn den generelle veksten i fylket. Fiske, fangst og akvakultur har gått fra å utgjøre 0,6 % av verdiskapingen i Trøndelag i 2008 til å utgjøre 3,0 % i 2020. Næringen har bidratt med 6,3 % av den økonomiske veksten i fylket i perioden 2008-2020.

Det er også viktig å huske at i tillegg til den verdiskapingen som skjer i primærleddet så bidrar foredlingsvirksomheten tilknyttet akvakulturnæringen til mye av verdiskapingen innen næringsmiddelindustrien. Nærings- og drikkevareindustrien i Trøndelag hadde i 2019 et bruttoprodukt på 6,9 milliarder kr. Dette er 37,1 % av verdiskapingen i industrien i Trøndelag (18,6 milliarder kr) i 2020.

Fiske, fangst og akvakultur er ikke den eneste næringen med høy produktivitet per sysselsatt, elektrisitetsforsyning m.m. (2,9 millioner kr per sysselsatt) og finans og forsikring (3,5 millioner kr per sysselsatt) er de mest produktive næringene i Trøndelag 2020. Dette er to næringer hvor det er veldig mye kapital (henholdsvis fysisk kapital i form av kraftverk og finansiell kapital) sammenlignet med antatt ansatte i næringen. Dette gjør at verdiskapingen per sysselsatt blir veldig høy.

Verdiskaping i Trøndelag i 2020

Klimagassutslipp

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Utslipp av klimagasser (tonn CO2-ekv.)	3 009 464	2021	↑ 3,7 %	↑ 1,3 %	Miljødirektoratet
Karbonproduktivitet (mill. kr/ 1000 tonn CO2)*	76,6	2020	↓ -1,0 %	↑ 1,4 %	SSB 09391, Miljødir.

Det samlede klimagassutslippet i Trøndelag var på ca. 3 millioner tonn CO2-ekvivalenter i 2021. Utslippene økte med 108 400 tonn CO2-ekv eller 3,7 % i 2021. Økningen kommer blant annet som følge av gjenåpning etter pandemien og økt aktivitet i industrien. Industrien sto for nesten halvparten av utslippsøkningen i 2021.

Når vi ser på hele perioden som vi har statistikk for klimagassutslipp fra Trøndelag, 2009–2021, så økte utslippene med 269 500 tonn eller 9,8 %.

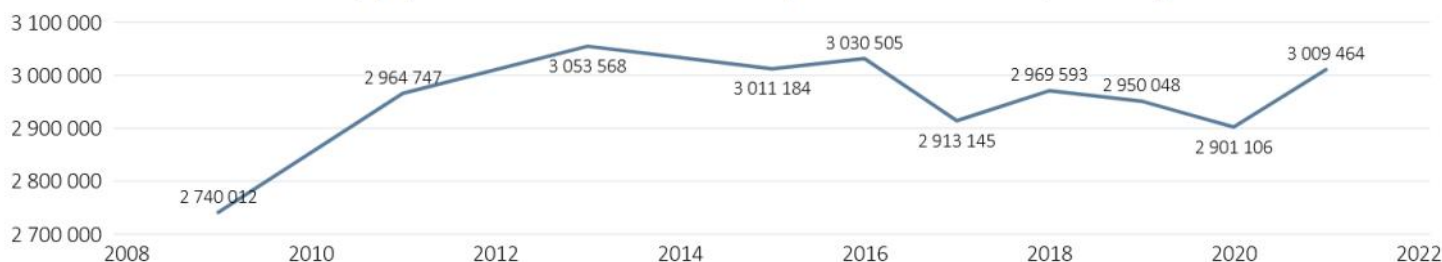
Utslippene fra industrien har økt med 91,4 % siden 2009. Dette skyldes hovedsakelig en normalisering i aktivitetsnivå i forhold til en unormalt lav produksjon i 2009 på grunn av finanskrisen, i tillegg til oppstarten av ovn nr. 8 ved Wacker Chemicals sitt smelteverk i Heim kommune i andre halvdel av 2019. Det er ifølge selskapet verdens største silisiumovn og den nye ovnen økte produksjonskapasiteten ved smelteverket fra 44 000 tonn til 74 000 tonn silisium per år.

Smelteverkene i Orkland og Heim står for ca. 70 % av utslippene fra industrien i Trøndelag. I tillegg har man store punktutslipp knyttet til kalkverkene i Verdal og Inderøy.

En del av klimagassutslippene henger sammen med økonomisk aktivitet. Karbonproduktiviteten (CAPRO) måler antall millioner kr i verdiskaping man har for per 1000 tonn CO2-ekvivalenter med direkte utslipp i en region. Endringen i karbonproduktivitet er en indikator på om man går i riktig retting i forhold til grønn vekst.

I 2020 hadde Trøndelag 76,6 millioner kr i verdiskaping per 1000 tonn utslipp. Både utslippene og verdiskapingen gikk ned i 2020 som følge av Covid-19 pandemien. Verdiskapingen gikk imidlertid mer ned enn utslippene, noe som førte til at karbonproduktiviteten i Trøndelag gikk ned med -1,0 %. I perioden 2017-2020 har karbonproduktiviteten i Trøndelag økt med 1,4 %.

Utslipp (tonn CO2-ekvivalenter) 2009-2021 i Trøndelag

Klimagassutslipp (tonn CO2-ekv) i Trøndelag 2021 - Detaljert inndeling

■ Annen mobil forberening ■ Avfall og avløp ■ Energiforsyning ■ Industri, olje og gass ■ Jordbruk ■ Luftfart ■ Oppvarming ■ Sjøfart ■ Veitrafikk

* endring viser i volumjusterte verdier, justert for inflasjon

Foretak og virksomheter

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Antall foretak	33 628	2021	↑ 2,9 %	↑ 4,7 %	SSB Tabell: 07196
Antall virksomheter	54 573	2023	↑ 2,6 %	↑ 7,0 %	SSB Tabell: 10308
Antall nyetableringer (foretak)	5 946	2021	↑ 14,3 %	↑ 13,0 %	SSB Tabell: 06104
Antall konkurser og tvangsavviklinger	261	2022	↑ 9,2 %	↓ -34,6 %	SSB Tabell: 07165
Nyetableringer som overlever 5 år	27,2 %	2015-2019	↓ -0,2 pp.	↓ -4,1 pp.	SSB Tabell: 06681

Per 1.1.2023 var det registrert 54 573 virksomheter* i Trøndelag, hvorav 37 131 var enkeltpersonforetak eller andre virksomheter uten ansatte og 17 442 var virksomheter med én eller flere ansatte.

I løpet av 2022 så ble det 0,9 % flere virksomheter med ansatte i Trøndelag, en økning på 148. Antall registrerte virksomheter, med og uten ansatte økte med 1 369 eller 2,6 %.

I 2021 var det 33 628 registrerte foretak (eks. primærnæringene og offentlig sektor) i Trøndelag. Antall foretak har økt med 2,9 % i løpet av 2021. I løpet av de siste 3 årene har antall foretak økt med 4,7 %.

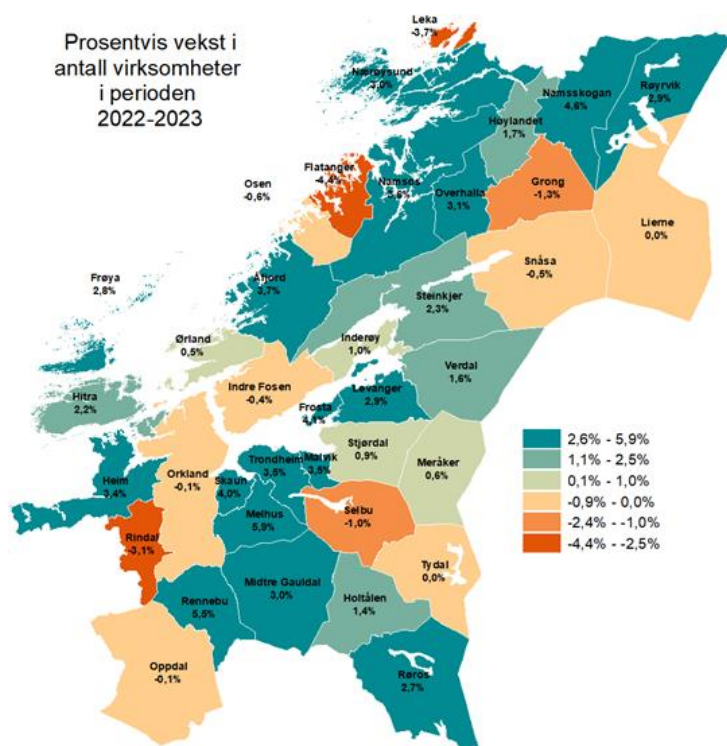
De fleste foretakene i Trøndelag er forholdsvis små, 93 % har færre enn 10 ansatte og de fleste av de igjen er enkeltpersonforetak. Det er også blant enkeltpersonforetakene man har hatt den største veksten. I perioden 2010-2021 har det blitt 5 943 flere registrerte enkeltpersonforetak i Trøndelag.

Det er høy nyetableringsaktivitet i næringslivet i Trøndelag. Det ble etablert 5 946 nye foretak i 2021, noe som tilsvarer 10,9 % av de eksisterende foretakene i fylket. Når man ser på nettoendringen i antall foretak i perioden 2010 til 2021 var den på 6 484 foretak eller 23,9 %. Dette er en tydelig indikasjon på at det også er en stor mengde virksomheter som avvikles hvert år.

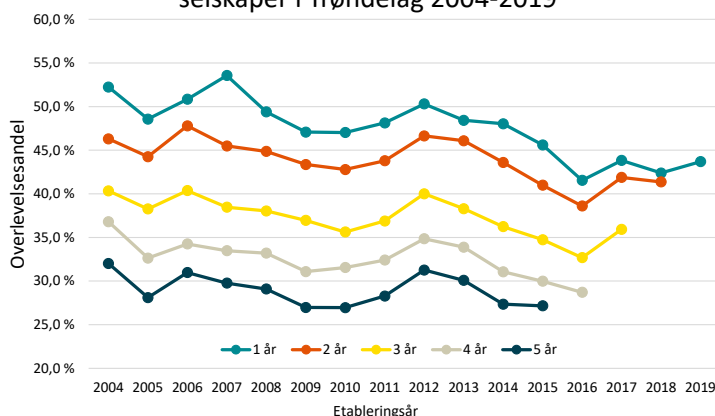
De fleste nyetablerte foretak har en kort levetid, kun ca. 25-30 % overlever i fem år. Over halvparten av foretakene avvikles i løpet av første år etter etablering. Nyetablerte foretak i Trøndelag hadde en litt høyere overlevelsesgrad etter fem år (27,2 %) enn landssnittet (26,9 %).

5-års overlevelsesgrad blant nyetablerte foretak i Trøndelag er ned 0,2 prosentpoeng når man ser på endring over 1 år og ned 4,1 prosentpoeng når man ser på endring over 3 år. Samtidig så har man over flere år sett en nedadgående trend i forhold til andelen nyetableringer som overlever mer enn ett år.

Prosentvis vekst i antall virksomheter i perioden 2022-2023

Overlevelsesandel blant nyetablerte selskaper i Trøndelag 2004-2019

Foretak unntatt offentlig forvaltning og primærnæringene i Trøndelag i perioden 2010-2021, etter antall ansatte

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2010-2021
Ingen ansatte	16 673	16 995	18 058	19 097	19 715	19 389	20 738	20 783	20 986	21 330	21 462	22 616	5 943 35,6 %
1-4 ansatte	6 269	6 414	6 218	6 376	6 589	6 872	5 943	6 142	6 304	6 374	6 349	6 413	144 2,3 %
5-9 ansatte	2 052	2 028	1 933	2 005	2 033	2 098	2 220	2 282	2 216	2 233	2 244	2 122	70 3,4 %
10-19 ansatte	1 224	1 220	1 189	1 231	1 268	1 271	1 433	1 422	1 477	1 451	1 459	1 399	175 14,3 %
20-49 ansatte	653	672	642	656	654	670	830	790	816	803	833	748	95 14,5 %
50-99 ansatte	153	170	166	163	156	168	183	178	187	198	181	186	33 21,6 %
100 - 249 ansatte	91	89	96	96	95	95	102	99	92	99	104	103	12 13,2 %
250 ansatte og over	29	28	30	37	37	34	35	35	39	39	43	41	12 41,4 %
Alle størrelsesgrupper	27 144	27 616	28 332	29 661	30 547	30 597	31 484	31 731	32 117	32 527	32 675	33 628	6 484 23,9 %

* Et foretak kan ha én eller flere underenheter som utfører aktivitet. Det er disse enhetene som omtales som virksomheter.

Areal

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Arealbruk til næring, off. og priv. tjen (km ²)	53,39	2022	↑ 3,2 %	↑ 13,4 %	SSB Tabell: 09594
Bebygde område for landbruk og fiske (km ²)	70,76	2022	↑ 0,7 %	↑ 0,4 %	SSB Tabell: 09594
Jordbruksareal (km ²)	1 789,06	2022	↑ 0,2 %	↑ 0,6 %	SSB Tabell: 09594
Omdisponering av dyrka jord (dekar)	385	2021	↓ -53,9 %	↓ -31,4 %	SSB Tabell: 06194

Trøndelag har et areal på 42 201,6 km². Det meste av dette arealet er dekt av skog eller åpen fastmark (fjell og viddeområder). Ca. 5,7 % av arealet er bebygde eller jordbruksareal.

Arealbruken til næring, offentlig og privat tjenesteyting i Trøndelag var på 53,39 km² i 2022. Dette er en økning på 3,2 % fra foregående år og opp 13,4 % sammenlignet med tre år tidligere.

Arealbruken til bebygde områder for landbruk og fiske i Trøndelag var i 2022 var på 70,76 km², dette er en økning på 0,7 % sammenlignet med foregående år og 0,4 % sammenlignet med tre år tidligere. Jordbruksarealet i Trøndelag var i 2022 på 1 789,06 km², noe som er en økning på 0,2 % fra foregående år.

I 2021 ble det omdisponert 385 dekar med dyrka jord i Trøndelag. Dette er en den laveste årlige omdisponeringen i perioden 2005-2021 og en reduksjon på 53,9 % sammenlignet med foregående år. I perioden 2005-2021 ble det i Trøndelag i snitt årlig blir omdisponert 1 115 dekar med dyrka jord.

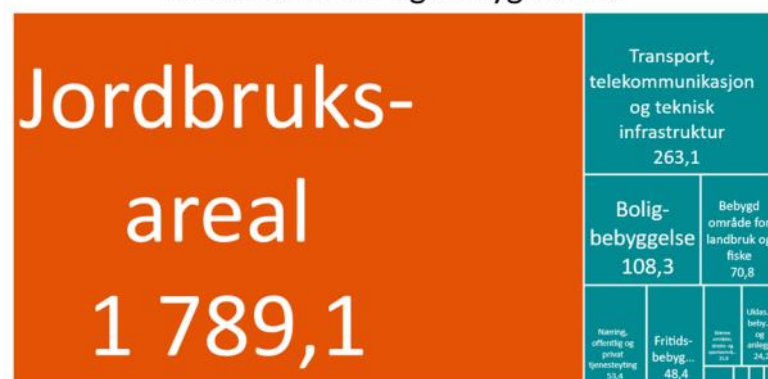
Av de 385 dekarne som ble omdisponert i 2021 så gikk 237 dekar til *Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur* og 92 dekar gikk til *Boligbebyggelse, inkludert uteoppholdsareal*.

Det ble også omdisponert 285 dekar med dyrkbar jord i 2021. Dette er også den laveste årlige omdisponeringen i perioden 2005-2021.

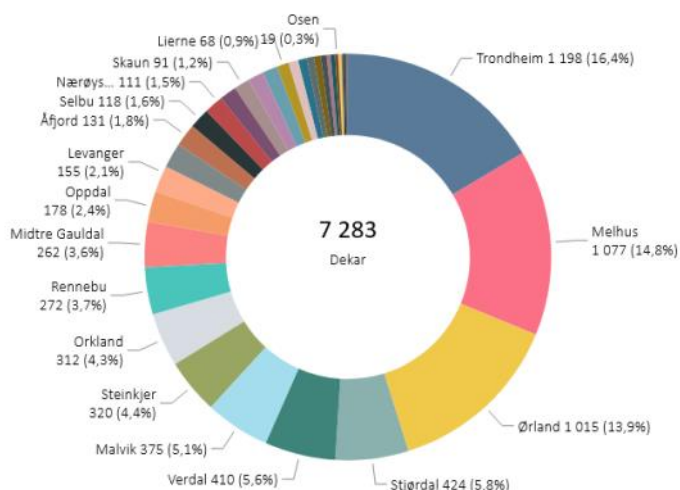
Arealbruks fordeling (Km2) i Trøndelag i 2022

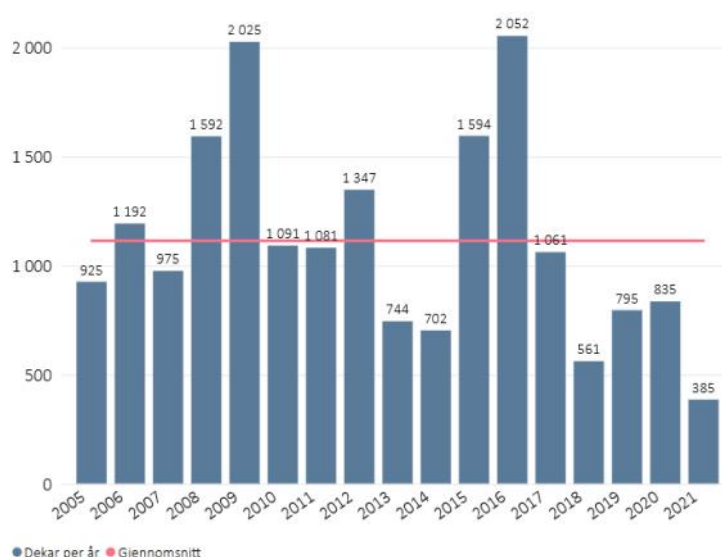
Arealbruks fordeling (Km2) i Trøndelag i 2022 Jordbruksareal og bebygde areal

Omdisponering av dyrka jord (dekar) i Trøndelag i perioden 2015 - 2021

Omdisponering av dyrka jord (dekar) i Trøndelag i perioden 2005 - 2021

Arbeidsstyrken

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Befolkning i arbeidsaktuell alder (20-66 år)	292 296	2023	↑ 0,8 %	↑ 1,9 %	SSB Tabell: 07459
Forsørgerevne (20-66 år / 67 år og eldre)	3,68	2023	↓ -1,4 %	↓ -5,3 %	SSB Tabell: 07459
Andel ikke i arbeid og utdanning (15-61 år)	14,9 %	2021	↓ -1,0 PP.	↓ 0,0 PP.	SSB Tabell: 13563
Andel ikke i arbeid og utdanning (15-29 år)	9,3 %	2021	↓ -1,0 PP.	↓ -0,7 PP.	SSB Tabell: 13563
Andel personer i vedvarende lavinntekt	9,3 %	2019-2021	↓ -0,2 PP.	↓ -0,1 PP.	SSB Tabell: 12944

Per 1.1.2023 bodde det 292 296 personer i alderen 20-66 år i Trøndelag, noe som er en økning på 0,8 % sammenlignet med foregående år og opp 1,9 % sammenlignet med tre år tidligere.

Aldersgruppen 20-66 år er den delen av befolkningen som utgjør den største delen av arbeidsstyrken. Personer under 20 år og over 66 år deltar også i arbeidsmarkedet, men i mye mindre grad. Størrelsen gruppen aldersgruppen 20-66 år i en region kan derfor fortelle en del om størrelsen på den potensielle arbeidskraftsressursen som finnes i regionen.

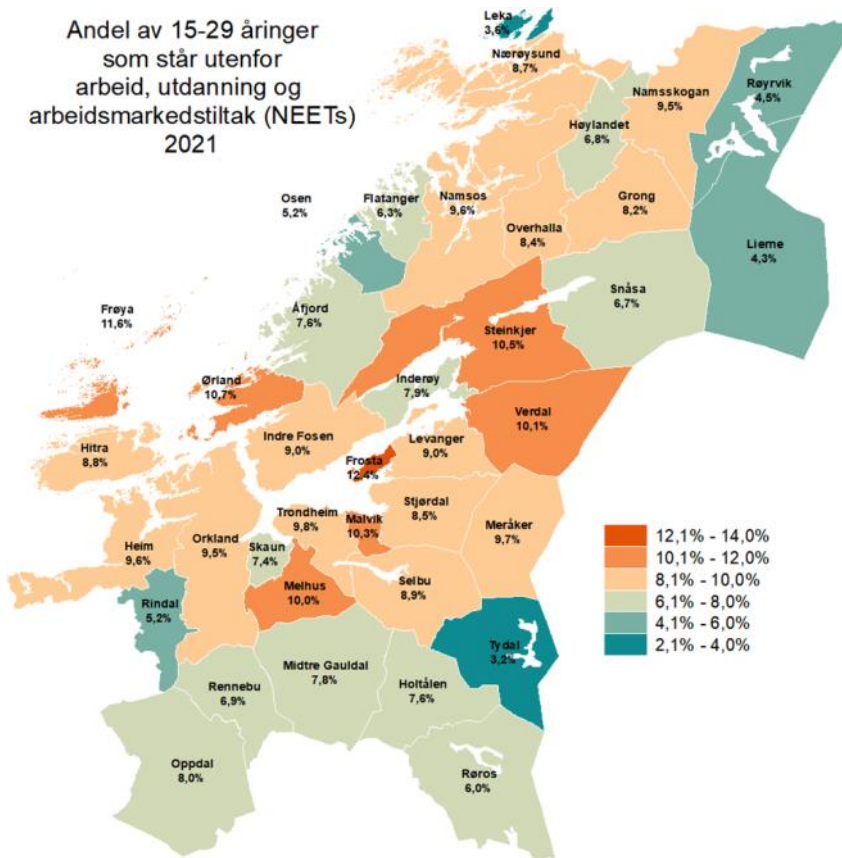
Forsørgerevne er et mål på demografisk bærekraft. I 2023 var det 3,7 personer i Trøndelag i alderen 20-66 år for hver person 67 år og eldre. De siste årene har forsørgerevnen gått ned og prognosene indikerer en fortsatt nedgang.

14,9 % av befolkningen i aldersgruppene 15-61 år var ikke i arbeid eller utdanning i 2021. Når man ser på ungdom i aldersgruppen 15-29 år så var denne andelen på 9,3 %. Andelen som ikke er i arbeid eller utdanning har gått ned de siste årene. Det er ikke uvanlig å være korte perioder utenfor arbeid og utdanning, men personer som står utenfor arbeid og utdanning i lange perioder går man glipp av utvikling av kompetanse, erfaring og nettverk. Dette kan gi varige negative effekter på fremtidige muligheter i karriere- og yrkesliv.

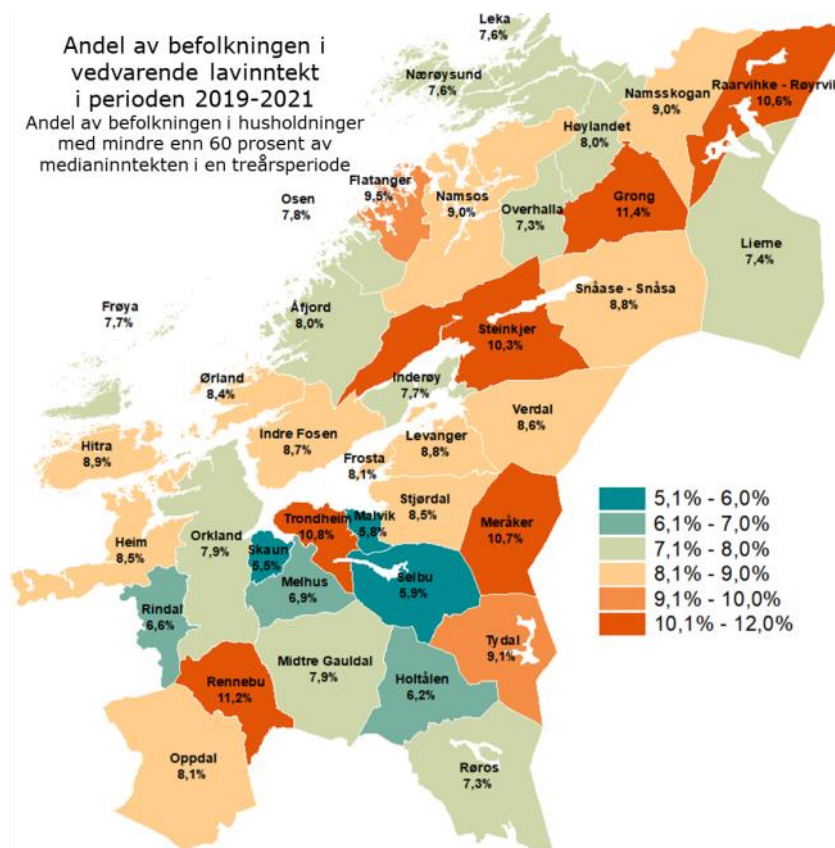
41 400 personer eller 9,3 % av befolkningen i Trøndelag bodde i perioden 2019-2021 i husholdninger i vedvarende lavinntekt. Det vil si de hadde en inntekt på under 60 % av medianinntekten i en tre årsperiode. Trøndelag har en lavere andel av befolkningen som lever i vedvarende lavinntekt enn landssnittet som er på 9,9 %.

Lav inntekt (inntekt under medianen) korrelerer med risiko for permittering, og at personer med lav inntekt oftere har deltidsstillinger. Vedvarende lavinntekt kan være en indikasjon på utenforskap som kan ha konsekvenser for den enkeltes levekår og levestandard. Personer i vedvarende lavinntekt er en gruppe som kan være sårbare for å falle ut av arbeidslivet.

Andel av 15-29 åringer som står utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEETs) 2021

Andel av befolkningen i vedvarende lavinntekt i perioden 2019-2021
Andel av befolkningen i husholdninger med mindre enn 60 prosent av medianinntekten i en treårsperiode

Kompetanse

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Høyere utdanning blant befolkningen	35,5 %	2021	↑ 0,8 PP.	↑ 1,8 PP.	SSB Tabell: 09429
Høyere utdanning blant sysselsatte	41,0 %	2022	↑ 0,1 PP.	→ 0,0 PP.	SSB Tabell: 11615
Stramhet i arbeidsmarkedet	2,3	2022	↑ 0,6 PP.	↑ 0,6 PP.	Nav bedriftsundersøkelsen
Mislykkes med rekruttering (virksomheter)	27 %	2022	↑ 11 PP.	↑ 10 PP.	Nav bedriftsundersøkelsen

Samlet sett har Trøndelag en høyt utdannet befolkning, med 35,5 % av befolkningen over 16 år med universitets- eller høyskoleutdanning i 2021.

Det er spesielt Trondheim, (43,2%), Malvik (37,5 %) og Levanger (35,7 %) som har en stor andel av befolkningen med høyere utdanning. Om man ser på Trøndelag uten Trondheim har 26,8 % av befolkningen høyere utdanning, altså betydelig lavere andel enn landssnittet på 36,0 %. Landssnittet uten Oslo er på 33,3 %.

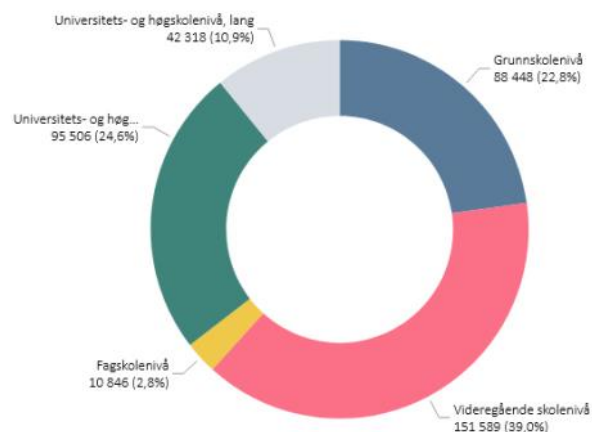
Andelen av befolkningen med høyere utdanning har økt i Trøndelag utenfor Trondheim de siste årene, men saktere enn det man har sett for Trøndelag totalt.

I store deler av fylket så er andelen med videregående utdanning størst. Dette skyldes i stor grad at næringsstrukturen og dermed behovet er forskjellig. I Trøndelag har 22,8 % av befolkningen kun grunnskolenivå. Dette er lavere enn det nasjonale snittet på 24,2 %.

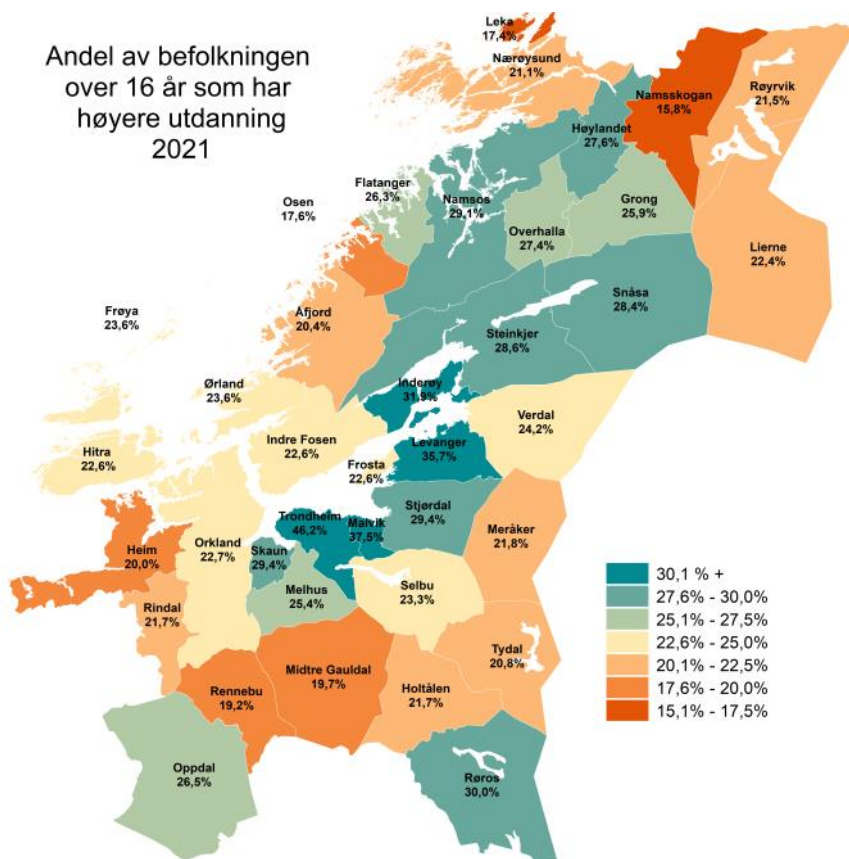
Blant den sysselsatte delen av befolkningen så hadde 41,0 % universitets- eller høyskoleutdanning. I perioden 2010 til 2022 har antall sysselsatte i Trøndelag med høyere utdanning økt med 44,0 %, over 3 ganger raskere enn den totale sysselsettingsveksten som var på 14,0 %. Til sammenligning har antall sysselsatte med grunnskole som høyeste utdanning blitt kun økt med 1,1 %, mens sysselsatte med videregående som høyeste utdanningsnivå har økt med 0,9 %.

I Navs bedriftsundersøkelse for 2022* så oppgir 27 % av virksomhetene i Trøndelag at de hadde mislykkes med å rekruttere personer med ønsket kompetanse. Dette er opp fra 16 % i bedriftsundersøkelsen for 2021. Av de 27 % som rapporterte at de ikke har mislykkes i å rekruttere personer med ønsket kompetanse så var det 18 % som ikke fikk tilsatt noe i det hele tatt, men 9 % måtte ansette noen med lavere eller annen enn ønsket kompetanse.

Utdanningsnivå for befolkningen i Trøndelag i 2021

Andel av befolkningen over 16 år som har høyere utdanning 2021

I bedriftsundersøkelsen til Nav ble det i 2022 estimert at virksomhetene i Trøndelag manglet ca. 5 665 personer. Det var opp fra 4 130 personer i 2021. Til sammenligning så var det 5 691 personer som var 16 år i Trøndelag per 1.1.2023. Virksomhetene i fylket hadde dermed en rapportert mangel på arbeidskraft som tilsvarte et helt årskull på de videregående skolene i fylket.

I 2022 var stramheten i arbeidsmarkedet i Trøndelag på 2,3. Stramhet er målt som: (Rapportert mangel/(Mangel + Lønnstakerer))*100—Dette er et mål på hvor stor den estimerte mangelen på arbeidskraft er i forhold til størrelsen på arbeidsmarkedet. Jo høyere verdi, jo høyere er mangelen på arbeidskraft i yrket. Når man ser på mangelen på enkeltyrker så ble det i 2022 f.eks rapportert en mangel på 675 sykepleiere — noe som tilsvarer en stramhet for yrket på 10,0.

Se også: <https://trondelagital.no/statistikk/bedriftsundersokelsen>

* Navs Bedriftsundersøkelse ble gjennomført i februar-mars 2022 og publisert i mai 2022.

FoU

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
FoU utgifter totalt (mill kr)**	12 671	2021	↑ 4,4 %	↑ 13,7 %	NIFU
FoU utgifter i næringslivet (mill kr)**	4 218	2021	↑ 6,8 %	↓ -0,4 %	NIFU
Trondheims andel av næringslivets FoU***	84,4 %	2020	N/a	N/a	NIFU
FOU som andel av verdiskaping	5,5 %	2020	↓ -0,2 PP.	↑ 0,2 PP.	NIFU
FoU årsverk	7 800	2020	↓ -2,7 %	↑ 6,5 %	NIFU

Trøndelag har sterke forskningsmiljøer knyttet til universitetene, forskningsinstitutter slik som Sintef, og i næringslivet, med blant annet forskningsavdelingen til Equinor. 7 800 årsverk i Trøndelag var knyttet opp til FoU virksomhet i 2020. Antall årsverk innen FOU i Trøndelag falt med 2,7 % i 2020, men er opp med 6,5 % i perioden 2017-2020.

De samlede FoU-utgiftene for alle sektorer i Trøndelag var i 2021 på 12,7 milliarder kr, som er 15,9 % av de totale FoU-utgiftene i Norge, og en økning på 4,4 % fra 2020 og opp 13,7 % fra 2018. Næringslivet i Trøndelag brukte i 2021 4,2 milliarder kr på FoU, noe som er en økning på 6,8 % fra 2020, men ned 0,4 % sammenlignet med 2018. Trøndelag står for 10,8 % av FoU-utgiftene til næringslivet i Norge. Det er spesielt innen universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren at Trøndelag utpreger seg på FoU i forhold til resten av landet.

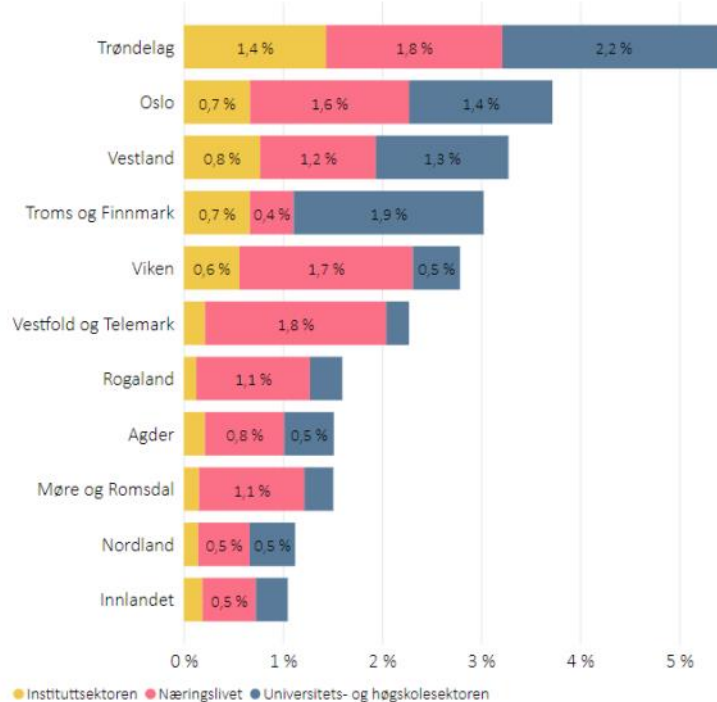
Universitets- og høyskolesektoren i Trøndelag brukte i 2021 5,0 milliarder kr på FoU, noe som er 20,3 % av alle FoU-utgifter til universitets- og høyskolesektoren i Norge. Instituttsektoren, hvor Sintef er den dominerende aktøren i Trøndelag, brukte 3,4 milliarder kr på FoU i 2021. Det er 21,9 % av de totale FoU-utgiftene til instituttsektoren i Norge.

Det er kun Oslo som totalt sett bruker mer penger på forsknings- og utviklingsarbeid enn Trøndelag. Hvis man ser FoU-utgiftene i forhold til størrelsen på økonomien, altså som andel av verdiskapingen, er Trøndelag på topp i landet. De totale FoU-utgiftene i Trøndelag utgjorde 5,5 % av fylkets bruttoprodukt i 2020. Dette er nesten dobbelt så høyt som landssnittet. FOU utgifter som andel av verdiskapingen i Trøndelag gikk ned med 0,2 prosentpoeng i 2020.

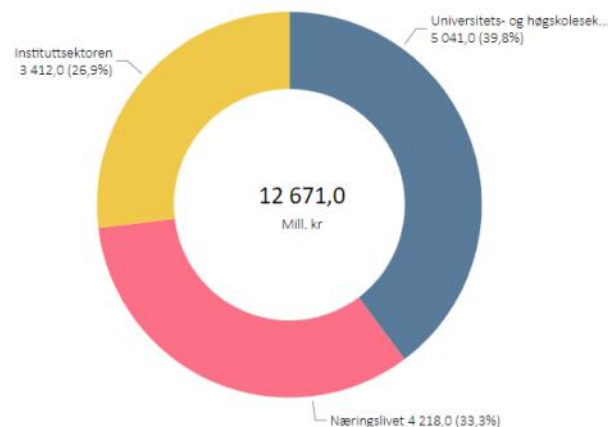
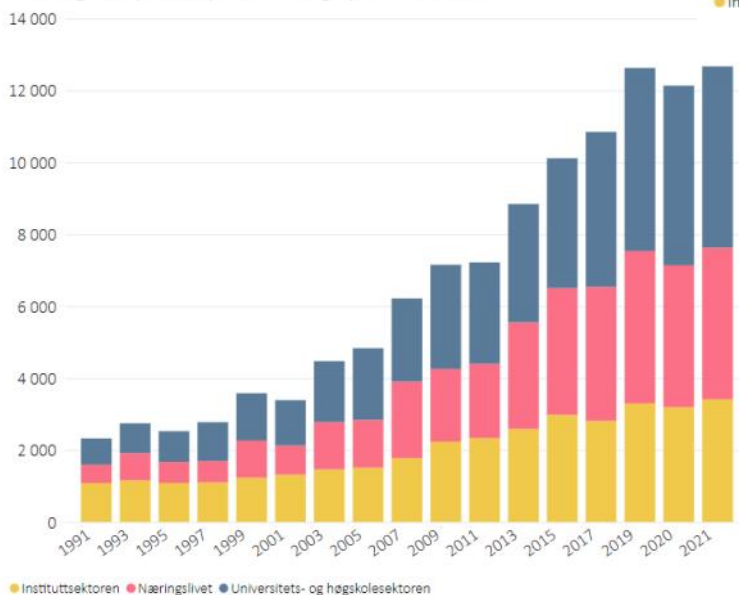
Forskningsmiljøene i Trøndelag er i stor grad lokalisert i og rundt Trondheim. I 2020 så sto Trondheim for ca. 84,4 % av det trønderske næringslivets utgifter til egenutført FoU

Utforsk FoU statistikken på: <https://trondelagitall.no/statistikk/fou>

FoU utgifter som andel av bruttoprodukt i 2020

FoU utgifter (mill. kr) i Trøndelag i perioden 1991- 2021

**endring viser i nominelle verdier , Ikke justert for inflasjon
*** andel av egenutførte FoU-utgifter

Eksport

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Vareeksport (mill kr)**	42 705	2022	↑ 30,9 %	↑ 61,6 %	SSB Tabell: 10482
Andel av vareeksport som er fisk	60,5 %	2022	↓ -4,5 PP.	↓ -3,2 PP.	SSB Tabell: 10482
Vareeksport som andel av verdiskaping	14,7 %	2020	↑ 2,0 PP.	↑ 1,1 PP.	SSB Tabell: 10482

Vareeksporten* fra Trøndelag var på 42,7 milliarder kr i 2022, noe som målt i løpende priser er en vekst på 10,1 milliarder kr eller 30,9 % fra 2021.

Eksporten av fisk økte med 21,9 % eller 4,7 milliarder kr. Eksporten av «kjemiske produkter og bearbeidde varer etter materiale» økte med 74,7 % eller 4,8 milliarder kr.

De siste tre årene så har vareeksporten fra Trøndelag økt med 61,6% eller 16,3 milliarder kr. Eksport av fisk har økt med 53,5 % eller 9 milliarder kr de siste 3 årene, mens eksport av «kjemiske produkter og bearbeidde varer etter materiale» har økt med 110,5 % eller 5,8 milliarder kr.

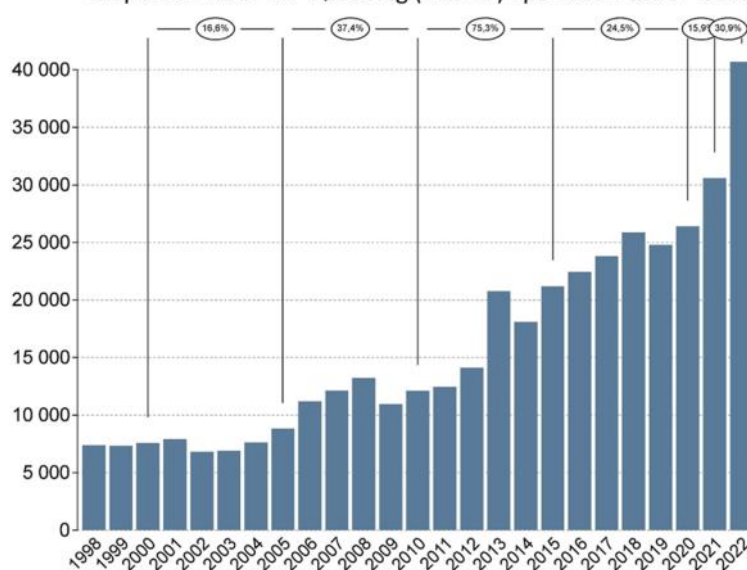
Fisk utgjorde i 2022 ca. 60,5 % av vareeksporten. Lokalisering av flere store lakseslakterier og foredlingsbedrifter i Trøndelag som tar inn fisk fra andre fylker gjør at eksporten enkelte år er litt større enn fylkets egen produksjon skulle tilsi.

Fisk har gått fra å utgjøre ca. 20 % av trøndersk vareeksport i 1998 til nå å utgjøre 60,5 % av vareeksporten. De siste 3 årene har imidlertid fiskens andel av trøndersk vareeksport gått noe ned.

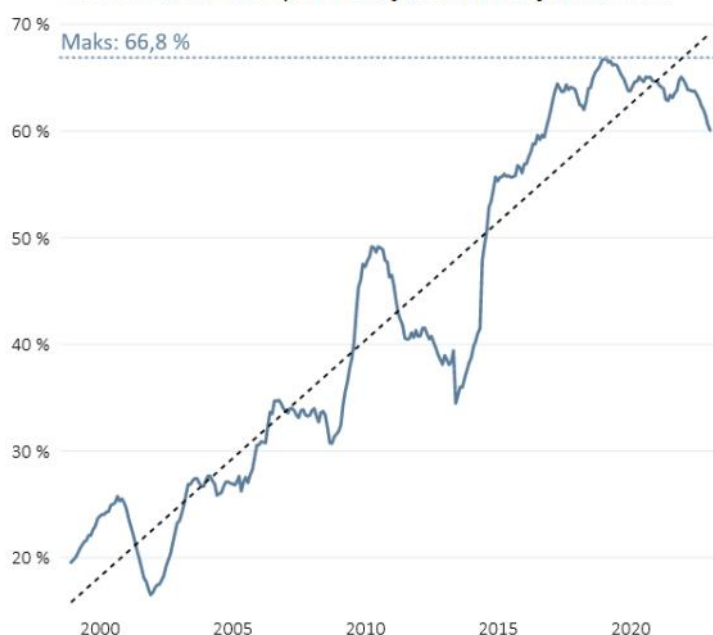
Verdien av vareeksporten tilsvarer ca. 14,7 % av verdiskapingen i Trøndelag.

Utforsk eksport tallene på: <https://trondelagitall.no/statistikk/eksport>

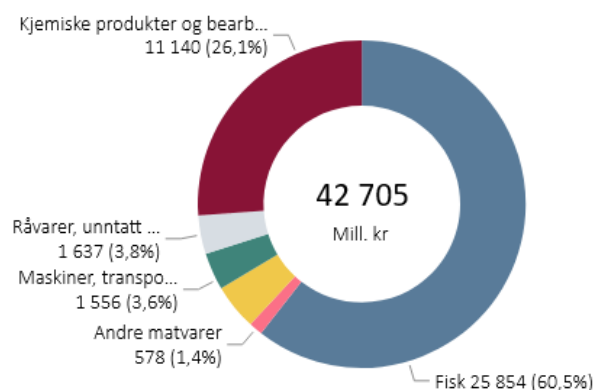
Eksport av varer fra Trøndelag (Mill. kr) i perioden 1998 - 2022

Fisk som andel av vareeksporten fra Trøndelag, glidende snitt siste 12 måneder i perioden januar 1998-januar 2023

Eksport av varer fra Trøndelag (Mill. kr) 2022

Vareeksport (mill. kr), fra Trøndelag fordelt på varegruppe.

Varegruppe	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fisk	5 540	5 961	5 471	5 728	8 459	10 736	12 657	14 608	16 201	18 347	16 839	18 176	21 207	25 854
Andre matvarer	93	98	95	135	167	192	195	226	292	290	453	186	436	578
Forskjellige ferdigvarer	844	891	894	936	1 128	1 088	1 252	1 204	1 181	1 220	1 572	1 514	1 685	1 938
Maskiner, transportmidler og andre varer	1 637	1 887	2 041	1 703	2 388	1 199	2 102	1 787	1 576	1 275	1 386	1 430	1 542	1 556
Råvarer, unntatt brenselstoffer	459	389	432	432	561	762	807	853	1 013	963	885	1 347	1 367	1 637
Brenselstoffer	1	114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	2
Kjemiske produkter og bearbeidde varer etter materiale	3 097	3 546	4 331	6 104	9 436	5 319	5 584	5 247	5 120	5 480	5 293	5 478	6 377	11 140
Varer i alt	11 671	12 886	13 264	15 038	22 139	19 296	22 597	23 925	25 383	27 575	26 428	28 132	32 618	42 705

*eksporttallene på fylkesnivå fra SSB dekker kun vareeksporten, vi har dermed ikke tall på størrelsen av eksporten fra tjenesteytende næringer. Det er imidlertid grunn til å anta at Trøndelag sammen med Oslo har en større andel tjenesteeksport enn snittet for landet. Spesielt fra teknologibedriftene og forskningsmiljøene i Trondheim er det grunn til å anta at det eksporteres en betydelig mengde tjenester

** endring viser i nominelle verdier , Ikke justert for inflasjon

Trøndelags posisjon

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Andel av sysselsatte i Norge	8,7 %	2022	0,0 PP.	0,0 PP.	SSB Tabell: 07984
Andel av Fou utgifter i Norge	15,9 %	2021	0,3 PP.	0,4 PP.	NIFU
Andel av verdiskaping i Fastlands-Norge	8,2 %	2020	0,1 PP.	0,0 PP.	SSB Tabell: 09391
Andel av vareeksport fra Norge	6,3 %	2022	0,3 PP.	0,7 PP.	SSB Tabell: 10482

Trøndelag har 8,7 % av Norges befolkning. Samtidig står fylket for 15,9 % av FoU-utgiftene og 8,7 % av alle arbeidsplassene i Norge. Trøndelag har dermed like mange arbeidsplasser som det folketallet skulle tilsi, samtidig som fylket står for en betydelig større del av FoU-virksomheten i Norge.

Trøndelag har hatt en sysselsettingsutvikling som har vært litt bedre enn den nasjonale utviklingen de siste årene. De siste 3 årene har antall sysselsatte i Trøndelag økt med 4,4 %, mot et nasjonalt snitt på 4,0 % - det har imidlertid ikke flyttet desimalen i forhold til Trøndelags andel av arbeidsplassene i Norge.

Når det gjelder FoU-aktivitet så har Trøndelag Trøndelags andel av nasjonale utgifter svingt mellom 15,5 % og 16,3 % de siste 5 årene. Tallene for 2021 er litt opp sammenlignet med året før og tre år tidligere, men er litt ned sammenlignet med to år tidligere.

Trøndelag står imidlertid for kun 8,2 % av verdiskapingen i Fastlands-Norge i 2020. Det at fylket her ligger lavere enn det folketallet skulle tilsi kan i stor grad forklares av næringsstruktur og hovedkontoreffekter som trekker mye av verdiskapingen i Norge inn mot Oslo. Når man ser på utviklingen over 3 år så finner man at Trøndelag har hatt en utvikling på nivå med landsnittet.

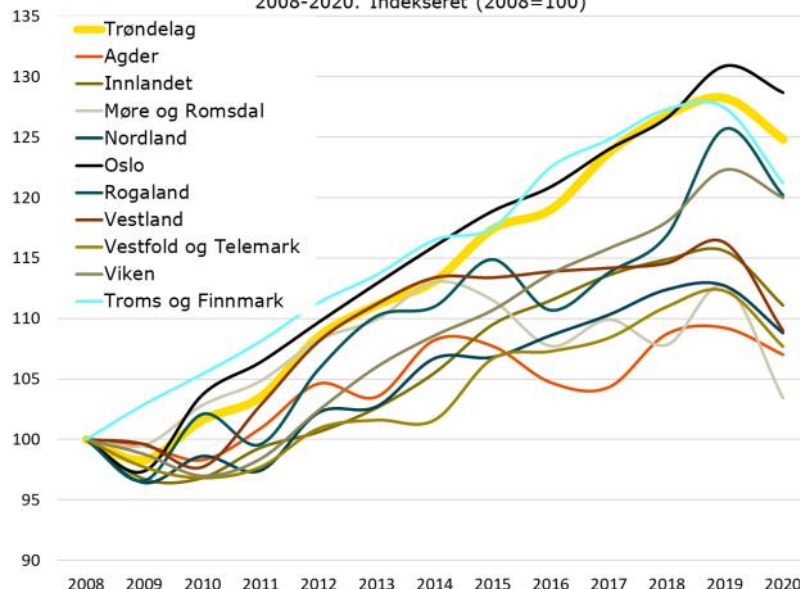
I 2020 da verdiskapingen i Trøndelag falt som følge av pandemien så økte Trøndelag sin andel av den nasjonale verdiskapingen, dette på grunn av at de fleste andre regioner hadde en større tilbakegang. Ser man på et lengere tidsperspektiv så finner man at den trønderske økonomien har vokst raskere enn landssnittet i perioden 2009 til 2020.

6,3 % av vareeksporten fra Fastlands-Norge kommer fra Trøndelag. Trøndelag har en relativt lav andel eksportrettet industri sammenlignet med en del andre fylker. En sterk vekst i eksporten av fisk har gjort at Trøndelag i treårsperspektiv har økt sin andel av vareeksporten. Siste år så bidro også økt eksport av silisium og papir.

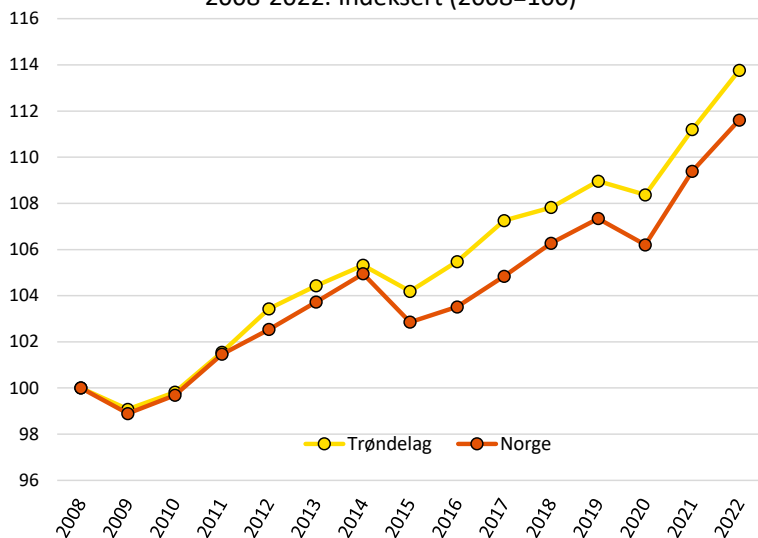
Siden den regionalt fordelte eksportstatistikken kun dekker vareproduserende næringer så gir den ikke et fullstendig bilde av trøndersk eksportvirksomhet. Næringsstrukturen i fylket tilsier at Trøndelag, sammen med Oslo og Viken har en høyere andel eksport fra tekniske-, faglige- og forretningsmessige tjenesteytende næringer enn landssnittet.

Økonomisk vekst i regionene i Norge

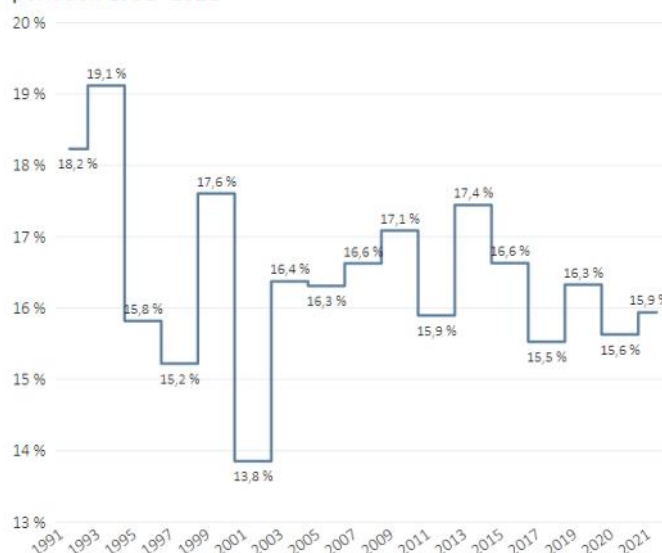
Volumendring i bruttoprodukt målt i basisverdi. 2008-2020. Indeksset (2008=100)

Utvikling i sysselsetting i Norge og Trøndelag. 2008-2022. Indeksset (2008=100)

FoU utgifter i Trøndelag som andel av nasjonale FoU utgifter i perioden 1991- 2021

Lønnsomhet

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Driftsinntekter (mill. kr)**	436 214	2021	↑ 11,1 %	↑ 23,0 %	Purehelp/Brreg
Driftsmargin (%)	10,7 %	2021	↑ 0,8 PP.	↑ 0,4 PP.	Purehelp/Brreg
Egenkapitalandel	27,0 %	2021	↑ 2,0 PP.	↑ 4,3 PP.	Purehelp/Brreg
Egenkapitalavkastning	13,5 %	2021	↑ 3,0 PP.	↓ -1,5 PP.	Purehelp/Brreg

Trønderske bedrifter hadde driftsinntekter på 436,2 milliarder kr i 2021. Noe som var en økning på 11,1 % fra foregående år og på 23,0 % i et treårsperspektiv. Endringen er målt i løpende priser. Gjeninnhenting i etterkant av pandemien i 2020 forklarer mye av økningen siste år.

54,4 % av driftsinntektene til trønderske bedrifter i 2021 kom fra bedrifter registrert i Trondheim. Dette er opp fra 53,7 % i 2020, men på nivå med tallene for 2019.

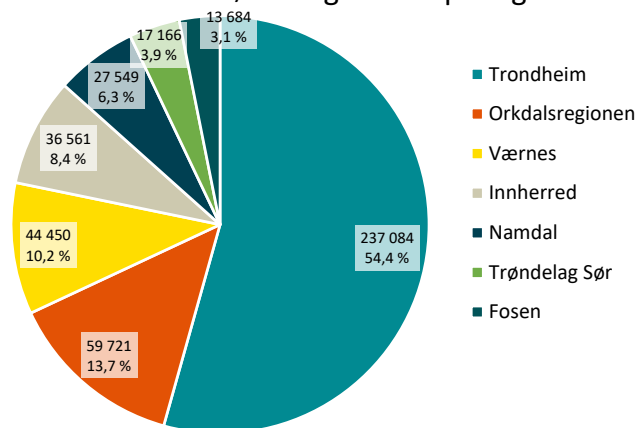
Trønderske bedrifter hadde i snitt en driftsmargin på 10,4 % i 2020. Dette er opp 0,8 prosentpoeng fra foregående år og opp 0,4 prosentpoeng i et treårsperspektiv. Driftsmarginen har i perioden 2011-2021 i snitt vært på 9,8 %.

Det samlede årsresultatet etter skatt til bedriftene i Trøndelag økte med 47,6 % fra 2020 til 2021. Dette kommer etter en nedgang i årsresultatet i 2020. I et treårsperspektiv har årsresultatet etter skatt til bedriftene i Trøndelag økte med 24,1 %.

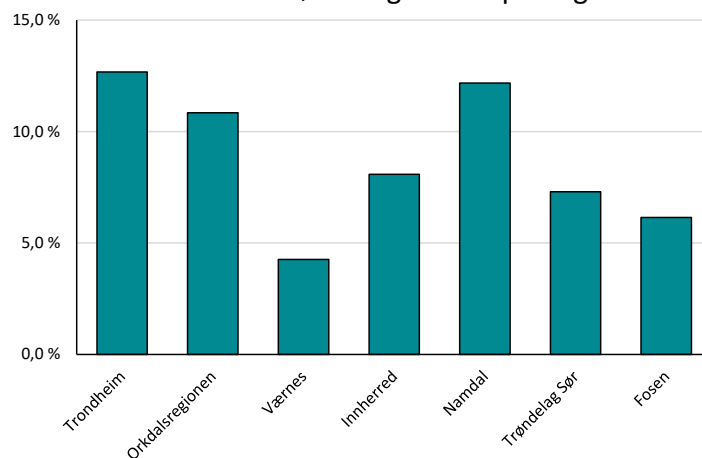
Avkastningen på egenkapital (RoE) til trønderske bedrifter var 13,5 % i 2021, opp fra 10,5 % i 2020. I et treårsperspektiv har avkastningen på egenkapital gått ned med -1,5 prosentpoeng.

Trønderske bedrifter hadde i snitt en egenkapitalandel på 27,0 % i 2021. Banker og andre finansielle foretak som generelt har lavere egenkapital andel er inkludert i disse tallene og påvirker snittet. Dette forklarer blant annet at egenkapitalandelen for bedriftene i Trondheim var på 22,8 %.

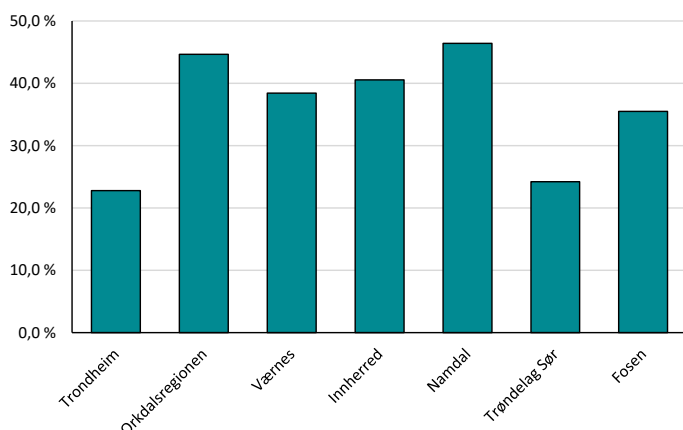
Driftsinntekt (mill. kr) 2021, bedrifter i Trøndelag fordelt på region.

Driftsmargin (%) 2021, bedrifter i Trøndelag fordelt på region

Egenkapitalandel (%) 2021, bedrifter i Trøndelag fordelt på region

Egenkapitalavkastning (%) 2021, bedrifter i Trøndelag fordelt på region

